

"Esmâ-i İlahiyeyi tezyif", tahkir gibi ifadeleri nasıl anlayabiliriz?

Kâinat dediğimiz şey, Allah'ın isimlerinin tecellileridir. Onu basit görmek, onda tecelli eden esmayı düşünmemek tezyif ve tahkirdir.

Mevcudata, mevcudat adına bakmak, tesadüfe vermek ve manasız görmek bir tahkirdir. Zira, mevcudatın kıymeti İlahi isim ve sıfatlara bakan yüzdendir. **Mevcudatı tahkir etmek, aslında esma-i ilahiyeyi tahkir etmektir.**

Temsilde hata olmasın; bir mala zarar vermek ve hakaret etmek sadece mala değil, sahibine de zarar ve hakarettir. Aynen bunun gibi eşyaya küfür nazarıyla bakmak, sahipsiz görmek veya tesadüfe havale etmek de onlarda tecelli eden esmayı tahkir etmektir.

Yirmi Üçüncü Söz'de küfrün büyük bir seyyie ve azim bir tahrib olduğu üç ayrı cihetiyle nazara veriliyor:

"Küfür bir fenalıktır, bir tahriptir, bir adem-i tasdiktir. Fakat o tek seyyie, bütün kâinatın tahkirini ve bütün esma-i İlahiyenin tezyifini, bütün insaniyetin terzilini tazammun eder."(1)

Küfrün kâinatı tahkir olduğu aşağıdaki cümlede şöyle ifade ediliyor:

"Şu mektubât-ı Samedaniye derecesinde ve kıymetinde olan kâinatı manasız, gayesiz bir derekeye düşürdüğü için, bütün kâinata karşı bir tahkir olduğu gibi,..."

Üstadımız **"İnsan şu kâinat ağacının en son ve en cemiyetli meyvesi,..."** buyuruyor. Buna göre bir insan herhangi bir günah veya isyana girdiğinde, bu menfi hareketini bütün bir kâinatın yardımıyla yapıyor. Mesela kumar oynuyorsa bedenindeki bütün organlardan yer küresine, havaya, güneşe kadar her şey onun bu işine yardımcı olmuş oluyor. Bu ise kâinata büyük bir hakarettir.

Bütün varlık âlemi esma-i ilahiyenin tecellileri olduğundan kâinatın tahkiri, bütün esma-i ilahiyenin tezyifini netice verir. İnsan bütün esmaya mazhar olduğundan böyle şerefli bir mahluku küfür bataklığına düşürmek büyük bir cinayettir.

Küfrün, mahlukatın hukukuna bir tecavüz olduğu konusunda şu maddeleri arz

etmekte fayda görüyoruz:

a. Bazen büyük bir devletin küçük bir elçisini hiçe saymak, gönderdiği mektubu yırtmak savaş sebebi olabilir. Bu noktada elçinin ve mektubun küçüklüğüne değil, yapılan hareketin büyüklüğüne bakılır. İnkârcılığı meslek edinen kâfir de Allah'ın elçisi olan Hz. Muhammed'i (a.s.m) ve Allah'ın fermanı olan Kur'an'ı hiçe saydığı için büyük bir cinayet işlemiştir. Bunun da cezası ebedî cehennemdir.

b. Her şey kendine mahsus bir lisanla: "Allah vardır, birdir, her şeyin sahibidir, bizler de onun mahlukları, onun mektuplarıyız." derken, kâfir bu hakikati inkâr etmekle bütün varlık alemini yalancılıkla itham etmektedir.

c. Ağzından çıkan bir kelimeye bile manasız denilmesine kızan insan, bütün kâinata "manasız" demekle, sanatkârının hukukuna büyük bir tecavüz etmiş olmaz mı?

d. Bütün mahlukat Allah'ın birer memurudurlar. Kâfir ise onları memuriyet makamından indirip, vazifesizlikle ve gayesizlikle itham eder.

İşte Cenab-ı Hak, mahlukatının hukukuna yapılan bu tecavüzlere karşı kâfiri ebedî cehennem hapsine mahkûm eder.

1) bk. [Sözler, Yirmi Üçüncü Söz, İkinci Mebhas.](#)